

Прізвище: Дорош
Ім'я: Володимир
По-батькові: Юрійович
Група: КН-405
Варіант: 5
Github: https://github.com/sQverful/nulp_tpr_labs

Кафедра: САПР
Дисципліна: Теорія прийняття рішень
Перевірив: Кривий Р.З.

ЗВІТ
до лабораторної роботи №1
на тему "Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику"

Мета роботи: Одержання практичних навичок використання методів прийняття рішень в умовах невизначеності і ризику.

Задача. Опис

Компанія має три альтернативних варіанти своєї стратегії розвитку. Оцінка його прибутку в залежності від стану зовнішнього середовища наведено в таблиці .

А) Прийняти рішення в умовах невизначеності.

Необхідно знайти оптимальні стратегії при песимістичній оцінці (по критерію Вальда), оцінці Лапласа, по критерію Гурвіца. Значення коефіцієнта оптимізму вибрати самостійно. Результати вибору рішення відобразити в таблиці. Зробити висновки по застосуванню критеріїв. Б) Прийняти рішення в умовах ризику

Нехай отримані експертні оцінки ймовірностей стану зовнішнього середовища $p_1=0.5$, $p_2=0.35$, $p_3=0.15$. Оцінити альтернативні рішення по критерію БайесаЛапласа. Результати обчислень цінностей альтернативних рішень занести в туж таблицю. Вибрати найкраще рішення. Порівняти результати вибору з отриманими раніше результатами вибору рішення в умовах невизначеності.

Порядок вирішення завдання:

- 1) Провести розрахунок для кожному критерію.
- 2) Вибрати найбільш ефективний варіант рішення.
- 3) Описати порядок виконання роботи і заповнити таблицю
- 4) Реалізувати програмне забезпечення, яке б розв'язувало дану задачу. Мова програмування неважлива. Обов'язково: дані мають зчитуватись з файлу і виводитись у табличній формі.

Короткі теоретичні відомості:

Критерій Вальда прийнятний, коли ситуація ухвалення рішення має такі характеристики:

1. нічого не відомо про можливість реалізації «природою» своїх стратегій;
2. доводиться зважати на різні стратегії «природи»; 3. рішення унікальне, його можна прийняти лише один раз;
4. потрібно виключити будь-який ризик.

Критерій стійкості Гурвіца — один із способів аналізу лінійної стаціонарної динамічної системи на стійкість, розроблений німецьким математиком Адольфом Гурвіцем. Поряд з критерієм Рауса є

представником сімейства алгебраїчних критеріїв стійкості, на відміну від частотних критеріїв, таких як критерій стійкості Найквіста. Перевагою методу є принципова простота, недоліком - необхідність виконання операції обчислення визначника, яка пов'язана з певними обчислювальними тонкощами (наприклад, для великих матриць може виявитися чималою обчислювальна помилка).

Індивідуальне завдання:

5	100 80 50 80 95 70 60 70 80
---	-----------------------------------

Виконання індивідуального завдання:

1. Критерій Басса

$$W1 = 100 \cdot 0.5 + 80 \cdot 0.35 + 50 \cdot 0.15 = 85.5$$

$$W2 = 80 \cdot 0.5 + 95 \cdot 0.35 + 70 \cdot 0.15 = 83.75$$

$$W3 = 60 \cdot 0.5 + 70 \cdot 0.35 + 80 \cdot 0.15 = 66.5$$

$$W = \max\{85.5; 83.75; 66.5\} = 85.5 (A1)$$

2. Критерій Лапласа

$$W1 = 1 / 3 \cdot (100 + 80 + 50) = 76.66$$

$$W2 = 1 / 3 \cdot (80 + 95 + 70) = 81.66$$

$$W3 = 1 / 3 \cdot (60 + 70 + 80) = 70$$

$$W = \max\{76.66; 81.66; 70\} = 81.66 (A2)$$

3. Критерій Вальда

$$W1 = \min\{100; 80; 50\} = 50$$

$$W2 = \min\{80; 95; 70\} = 70$$

$$W3 = \min\{60; 70; 80\} = 60$$

$$W = \max\{50; 60; 70\} = 70 (A2)$$

4. Критерій Гурвіца

$$W1 = 0,4 \cdot \min\{100; 80; 50\} + (1 - 0,4) \cdot \max\{100; 80; 50\} = 80$$

$$W2 = 0,4 \cdot \min\{80; 95; 70\} + (1 - 0,4) \cdot \max\{80; 95; 70\} = 85$$

$$W3 = 0,4 \cdot \min\{60; 70; 80\} + (1 - 0,4) \cdot \max\{60; 70; 80\} = 72$$

$$W = \max\{80; 85; 72\} = 85 (A2)$$

Код програми:

1. Метод Басса

```
public static String bayes(String input) {  
    StringBuilder sbResult = new StringBuilder("");  
    double[] coefs = ArrayProcessing.getDoubleValuesFromFile(input);
```

```

double[][] values = ArrayProcessing.getIntValuesFromFile(input);
double[] counted = new double[3];

double temp = 0.;
double bayesResult = 0;
int positionA = 0;

for (int i = 0; i < values.length; i++) {
    for (int j = 0; j < coefs.length; j++) {
        values[i][j] = values[i][j] * coefs[j];
        temp = temp + values[i][j];
    }
    counted[i] = temp;
    temp = 0;
    if (bayesResult <= counted[i]) {
        bayesResult = counted[i];
        positionA = i + 1;
    }
}

sbResult.append(bayesResult + ", A" + positionA);
sbResult.append("]");
return sbResult.toString();
}

```

2. Метод Лапласа

```

public static String laplace(String input) {
    StringBuilder sbResult = new StringBuilder("[");
    double[][] values = ArrayProcessing.getIntValuesFromFile(input);
    double[] counted = new double[3];

    double laplaceResult = 0;
    int positionA = 0;

    for (int i = 0; i < values.length; i++) {
        for (int j = 0; j < values.length; j++) {
            counted[i] = (counted[i] + values[i][j]);
        }
        counted[i] = counted[i] / 3;
    }

    for (int i = 0; i < counted.length - 1; i++) {
        if (counted[i] <= counted[i + 1]) {
            laplaceResult = counted[i + 1];
            positionA = i + 2;
        }
    }

    sbResult.append(laplaceResult + ", " + "A" + positionA);
    sbResult.append("]");
    return sbResult.toString();
}

```

3. Метод Гурвіца

```

public static String gurvic(String input) {
    StringBuilder sbResult = new StringBuilder("[");
    double[][] values = ArrayProcessing.getIntValuesFromFile(input);

```

```

double[] counted = new double[3];

Arrays.sort(values[0]);
Arrays.sort(values[1]);
Arrays.sort(values[2]);

for (int i = 0; i < counted.length; i++) {
    counted[i] = (0.4 * values[i][0]) + ((1 - 0.4) * values[i][2]);
}

int positionA = 0;
int positionB = 0;
double gurvicResult = 0;

for (int i = 0; i < counted.length; i++) {
    for (int j = i + 1; j < counted.length; j++) {
        if (counted[i] >= counted[j]) {
            gurvicResult = counted[i];
            positionA = i + 1;
        }
        if (gurvicResult == counted[j]) {
            positionB = j + 1;
        }
    }
    if (gurvicResult == 0) {
        gurvicResult = counted[counted.length - 1];
        positionA = counted.length;
    }
}

if (positionB == 0) {
    sbResult.append(gurvicResult + ", " + "A" + positionA);
} else {
    sbResult.append(gurvicResult + ", " + "A" + positionA)
        .append(", " + "A" + positionB);
}

sbResult.append("]");

return sbResult.toString();
}

```

4. Метод Вальда

```

public static String valda(String input) {
    StringBuilder sbResult = new StringBuilder("[");
    double[][] values = ArrayProcessing.getIntValuesFromFile(input);
    double[] counted = new double[3];

    Arrays.sort(values[0]);
    Arrays.sort(values[1]);
    Arrays.sort(values[2]);

    for (int i = 0; i < counted.length; i++) {
        counted[i] = values[i][0];
    }

    int positionA = 0;
    int positionB = 0;
    double valdaResult = 0;

```

```

for (int i = 0; i < counted.length; i++) {
    for (int j = i + 1; j < counted.length; j++) {
        if (counted[i] >= counted[j]) {
            valdaResult = counted[i];
            positionA = i + 1;
        }
        if (valdaResult == counted[j]) {
            positionB = j + 1;
        }
    }
    if (valdaResult == 0) {
        valdaResult = counted[counted.length - 1];
        positionA = counted.length;
    }
}

if (positionB == 0) {
    sbResult.append(valdaResult + ", " + "A" + positionA);
} else {
    sbResult.append(valdaResult + ", " + "A" + positionA)
        .append(", " + "A" + positionB);
}

sbResult.append("]");
return sbResult.toString();
}

```

```

1      100 80 50
2      80 95 70
3      60 70 80
4      0.5 0.35 0.15
5

```

Рис.1. Файл із вхідними даними part1.txt.

index	values	Bayes	Laplace	Valda	Gurvic
A1	[100.0, 80.0, 50.0]	[85.5, A1]	[81.66666666666667, A2]	[70.0, A2]	[85.0, A2]
A2	[80.0, 95.0, 70.0]				
A3	[60.0, 70.0, 80.0]				
P	[0.5, 0.35, 0.15]				

Process finished with exit code 0

Рис.2. Результат виконання програми.

Висновок: Під час виконання даної лабораторної роботи, я одержав навички використання методів прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику, реалізував на практиці критерії Баєса, Лапласа, Вальда та Гурвіца.